

יום חמישי, 8 לנובמבר 2023, כ"ה חשוון

לכבוד:

מר משה ארבל
שר הפנים

מר יואב בן-צור
שר העבודה

מר ניר ברקת
שר הכלכלה

שלום רב,

הנדון: פתיחת אפשרות ההסבה וההכשרה של מבקשי מקלט ופליטים לעבודה בענפים החסרים בעובדים

בשם ארגונים העוסקים בזכויות פליטים ומבקשי מקלט, אנו פונים אליכם בעניין הסבה והכשרה של מבקשי מקלט ופליטים לענפי עבודה החסרים בעובדים.

החברה הישראלית כולה נמצאת באחד הרגעים הקשים שידענו, ובתוך כך עולה ביתר שאת הצורך בידיים עובדות לענפי החקלאות, התעשייה ועוד, במקום מהגרי העבודה אשר נפגעו ועזבו את ישראל. בוועדת עובדים זרים **בכנסת** בשבוע שעבר ישבו נציגי החקלאים, הקבלנים והתעשיינים, חברות הניקיון, עובדי המוסכים וכן הלאה - ודרשו כאחד - עובדים לתחומיהם.

ואולם, כבר כיום, יש בישראל אנשים שעם הכשרה והסבה יוכלו להיות זמינים לעבודות אלה - מבקשי המקלט והפליטים - שחלקם זמינים לעבודה מיידיית זה מכבר. הפתרון המוצע נותן מענה מהיר ועכשווי לענפי התעשייה, הבנייה והחקלאות שנותרו ללא עובדים: כיום, כ-24,000 מבקשי מקלט מאפריקה חיים בישראל כדין, מוגנים מפני הרחקה, וחלקם יוכלו וירצו לעבוד במשרות הפנויות, אם רק יוכשרו לכך. כמו כן, נמצאים עוד כ-35,000 אזרחי אוקראינה, שגם הם מוגנים כיום מפני הרחקה, וחלקם יוכלו להשתלב בתחומים אלו גם כן.

לעומת זאת, "תוכנית ברקת" לייבא עוד כ-170,000 עובדים זרים תיקח זמן יקר, והיא כרוכה בתהליכים בירוקרטיים רבים: חתימה על הסכמים עם מדינות זרות, איתור עובדים שמוכנים לעבוד במצב מלחמה ועוד.

במקום הגירה נוספת של ידיים עובדות מחו"ל - של אנשים שאינם מכירים את ישראל והמצב הביטחוני בה - טוב יהיה להכשיר את מי שמשוועים כבר עכשיו לעבודה ופרנסה, חלקם נמצאים בישראל כבר כ-15 שנה, מכירים על בשרם את המצב הביטחוני, וכמו כן, הם שותפים אמיתיים לצער, לזעזוע ולכאב של השבת השחורה שפקדה את כולנו ב-7.10 (כפי **שעולה** גם מההתגייסות המיידית של פליטים לטובת המאמץ המלחמתי-אזרחי לאספקת מזון, ביגוד ועוד, לנפגעים מהדרום). המתקפה הברוטאלית של חמאס נגד אזרחים חפים מפשע והמלחמה שפרצה בעקבותיה לא הבדילו בין אוכלוסיות, וגם בקרב הפליטים ומבקשי המקלט יש הרוגים, נפגעים ונעדרים.

על כך צריך להוסיף, כי בחלוף חודש אל תוך המלחמה, אנחנו מקבלים עוד ועוד פניות של פליטים ומבקשי מקלט המעידות על כך שהמצוקה הכלכלית גוברת: **רבים איבדו את מקומות העבודה שלהם** במסעדות, קניונים ומקומות אחרים, בין אם משום שהמעסיק סגר את בית העסק בגלל המלחמה ובין אם משום שהוצאו לחל"ת או פוטרו בגלל המצב.

אם לא די בכך, אין להם רשת ביטחון ממסדית להישען עליה משום שהם אינם זכאים לקצבאות ביטוח לאומי (לרבות דמי אבטלה וקצבת הבטחת הכנסה), ביטוח בריאות ממלכתי ומרבית שירותי הרווחה. עבור קהילת מבקשי המקלט, אובדן מקום העבודה משמעו לא רק היעדר פרנסה אלא גם אובדן ביטוח הבריאות (המובטח להם בחוק על ידי המעסיקים).

מכאן, עולה וגובר החשש כי ללא תעסוקה הזמינה לקהילות הפליטים ומבקשי המקלט, הם ייקלעו בקרוב למשבר הומניטרי חמור, כפי שקרה בתקופת הקורונה. רבים מהם כבר עכשיו מבקשים סיוע

כלכלי כדי שיוכלו לעמוד בתשלום שכר הדירה החודשי, ומביעים מצוקה רבה שמא לא יעמדו בתשלומים.

המענה המיידי הנדרש לענפים החסרים בידיים עובדות, עולה בקנה אחד עם הצעתנו לאפשר ל הפליטים ומבקשי המקלט, שזמינים להשתלב באופן מיידי לעבודה ומעוניינים בכך, לקבל את ההכשרה הנדרשת, תוך שמירה על זכויותיהם כדין.

עוד בשנת 2018 הוצג "מתווה בכירי המשק", על-ידי קבוצת בעלי חברות, מנכ"לים, יזמים ומשקיעים, לביזור ושילוב מבקשי המקלט בענפי העבודה השונים ברחבי הארץ. אחד מעיקרי התוכנית היה הסרת החסמים בפני העסקת מבקשי המקלט בענפי תעסוקה הסובלים ממחסור בכוח אדם, מה שיאפשר את ביזורם ושילובם של מבקשי המקלט, וחשוב לא פחות, את שיקומה של דרום ת"א.

במקום לייבא עוד מאות אלפי עובדים זרים, אנו קוראים לכם אפוא לפעול להסבה והכשרה של מי שחיים כאן כבר כיום, ומוגנים מפני הרחקה, לענפים המשוועים לעובדים.

בברכה,

<p>יאיר חיים לייבל רכז מדיניות וקשרי ממשל פורום ארגוני הפליטים 054-3932087</p>	<p>הדר אביאל רכזת המחלקה הציבורית א.ס.ף ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט 050-6874887</p>
--	--